

Izhaja vsa torek in soboto ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodajase v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nanskih ulicah in Leban na Verdijevem tekalistu po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini b. št. 9.
Dopise je nasloviti na »Uredništvo«, oglase in naročnino pa na »Upravnništvo«. Oglasi se računijo po peti vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Goriški deželni zbor.

Sedma seja.

Sejo je otvoril glavar v soboto popoldne ob 5. uri 15 minut ob navzočnosti vseh poslancev. Zapisnik prejšnje seje odobril se je ne da bi se ga bilo prečitelo. Naznanjena sta bila eden predlog in jedna interpelacija. Predlog je stavil v svojem in v imenu vseh drugih slovenskih poslancev dr. Tuma. Predlog zahteva ustanovitev realke in gimnazije v Gorici na narodni podlagi, to je za Slovence naj se ustanovi gimnazija in realka s slovenskim, za Italijane pa z italijanskim učnim jezikom. Jednakega zadržaja je tudi interpelacija, katero je stavil dr. Faidutti v svojem in v imenu italijanskih poslancev. Dr. Tuma je predlagal, da se o njegovem predlogu razpravi najprej, kar se je tudi zgodilo. In tako je dobil deželni odbor nalog, da pozove vlado, ki naj odstrani žalostne razmere na tukajšnjih srednjih šolah s tem, da ustanovi v Gorici za Slovence realko in gimnazijo s slovenskim učnim jezikom, za Italijane pa z italijanskim.

Nato je utemeljeval poslanec Lapanja svoj predlog glede ustanovitve mlekarske šole v Cerknem, katerega je stavil v zadnji seji. Poslanec Lapanja je povdarjal, da je mlekarstvo eden glavnih virov blagostanja prebivalstva v naših hribih. Zaradi tega se je čutila tudi potreba ustanovitve mlekarnic, katerih je v goratem kraju naše dežele že precejšnje število. Da pa dosežejo te mlekarnice svoj namen, gledati morajo na to, da kolikor mogoče izpopolnijo svoje pridelke. Za to pa je potreba raznih priprav ter posebnega pouka, kako s temi pripravami ravnati, da se doseže zaželeni cilj. In baš tega poduka nedostaja našim ljudem. Imamo sicer v Št. Mihelu na Tirolskem šolo, v kateri se poučuje tudi v mlekarstvu; ali kdor hoče to šolo obiskovati, mora biti popolnoma večš nemškega jezika, kar pa naši ljudje niso. Sicer pa pravi govornik, zakaj bi se tudi za nas ne ustanovila taka šola, ko imamo za njo vse potrebne predpogoje. Mlekarska zadruga v Cerknem je v vsakem pogledu uzorna. Sezidala si je lastno,

prvotno primerno poslopje, opremljena je z vsemi pripravami in z najmodernejšimi stroji, ki se rabijo pri napravi mlekarskih izdelkov. V tem poslopiju bilo bi tudi dovolj prostora za mlekarsko šolo, in je torej zaradi tega umestno, kar predlaga govornik: 1. Deželni zbor naj pripozna potrebo mlekarske šole v Cerknem; 2. Na razpolago naj da deželnemu odboru svoto 4000 K, potrebnih za ustanovitev te šole; 3. Naloži naj deželnemu odboru, da vpliva ta na vlado, da dovoli ista v ta namen primeren prispevek; 4. dela naj na to, da se ta šola prej ko prej ustanovi.

Poslanec Marani poročal je v imenu deželnega odbora o resoluciji, zadevajoči nujna brambna dela proti nevarnostim Soče in Torre. Resolucija, s katero se pozivlja vlada, da postavi že za l. 1905 v državni proračun primerno svoto za brambna dela pri Soči in Torre je bila vsprejeta in sicer s pristavkom, katerega je predlagal poslanec Lapanja, da se isto zgodi tudi glede reke Nadiže.

Sprejeta je bila tudi resolucija, s katero se ima pozvati vlada, da preskrbi iz tozadavnega državnega zaloga pomoč ljudstvu v okrajih, poškodovanih vsled toče. To naj bi storila vlada z odpisom davkov, z raznimi podporami bodisi v denarju, ali pa z nakupom semen, ali pa tudi z brezobrestnimi posojili ter z olajšavami pri izterjevanju davkov.

Poslanec Marani je poročal o nekem statutu glede ustanovitve posebnega deželnega kmetijskega urada. Po tem statutu ustanovilo bi se mesto deželnega kmetijskega nadzornika v VIII. plačilnem razredu, ki bi prišel s časoma lahko tudi v VI. plačilni razred. Istotako ustanovilo bi se tudi mesto deželnega živinozdravnika. Poslanec Jakončič je predlagal, da se odstopi ta zadeva kmetijskemu odseku v proučevanje in poročanje. Poslancu dr. Verzeznassiju pa se je zdela zadeva tako jasna, da se lahko o nji sklepa koj. Poslanec dr. Gregorčič je podpiral predlog poslanca Jakončiča ter rekel, da je ta zadeva prevažna, da bi se zamoglo o nji kar tje v en dan sklepati, ne da bi jo poslanci poprej natanko proučili. Tudi dr. Tuma se je pridružil predlogu poslanca Jakončiča. Dr. Verzeznassi je od-

stopil od svojega predloga uvažuj dr. Gregorčičeve opazke. Ker je bil tudi poročevalec za to, da se odstopi ta zadeva kmetijskemu odseku, bil je predlog poslanca Jakončiča jednoglasno sprejet.

Poslanec Marani poročal je o deželnem prispevku za pogozdovanje grajskih peščin in močvirij. Dovolilo se je v ta namen 2500 K. Poslanec dr. Tuma se je temu protivil ne zaradi svote, ampak zaradi tega, ker je mnenja, da pogozdovanje lagun pospešuje malarijo.

Poslanec Marani poročal je nato v imenu deželnega odbora o ustanovitvi deželnega statističnega urada, ki bi stal po tem predlogu deželo letnih 2000 K, in to zaradi tega, ker bi ga vodil eden dosedanjih deželnih uradnikov in bi se najelo le še jednega pisarja. Tudi ta predlog se je odstopil finančnemu odseku.

Prošnja kmetijskega društva v Prvačini glede ukrepov proti slani odstopila se je deželnemu odboru z nalogom, da jo predloži visoki vladi v uvaževanje.

Odkloni se potem zahteva vlade za deželni prispevek za hidrografično službo v deželi, ker nima dežela za to potrebnih denarnih sredstev.

Poslanec dr. Gregorčič poročal je o prošnji županstva v Soči za podporo pri napravi brvi čez Sočo. Dovoljenih je bilo 600 K.

V imenu kmetijskega odseka poročal je poslanec Panigai vsled stavljenega predloga po poslancu Štreklju o pozivu na vlado, da se strogo izvršujejo določbe glede postopanja z umetnimi vini. Po tem predlogu kontrolirali naj bi izvrševanje dotičnih postavnih predpisov potovalni kmetijski učitelji, okrajni zdravniki, kmečni preizkuševalni uradi, in na predlog poslanca Grča tudi finančni organi, ki bodo od 1. januarja 1905 naprej oskrbovali pobiranje užitnine in se jim bo zaradi tega v tem pogledu nudila lepa prilika.

Odklonila se je prošnja Mihe Žizmonda z Vogerskega za podporo.

Poslanec dr. Gregorčič poročal je o prošnji županstva v Tolminu za podporo, da zamore kriti stroške za zgradbo brvi čez Sočo pri Volarijih. Dovolilo se je v ta namen 600 K.

Nato je deželni zbor potrdil računске sklepe različnih zalogov za l. 1903, kakor tudi proračune za l. 1905, nakar je bila seja zaključena in prihodnja napovedana za jutri popoldne ob 5. uri.

Po 25 letih.

Dne 7. t. m. je bilo 25 let, odkar so češki državni poslanci zopet vstopili v državni zbor. Od takratnih članov »Češkega kluba«, h kateremu so se takrat pridružili tudi češki konservativniki, se ne nahaja danes v državnem zboru več nobeden. Od 353 državnih poslancev, ki so tvorili takrat poslansko zbornico, jih je danes v državnem zboru le še 20, in ti so: Grof Moric Zedwitz, ki je državni poslanec neprestano že od 13. aprila l. 1867; Apolinar vitez Javorski in baron Karol Kielmansegg, ki sta državna poslanci od l. 1870; dr. Masko Menger, ki je od l. 1871 do 1872 zastopal kmečke občine volilnega okraja Karlovevari-Heb, od l. 1874 do l. 1897 mestno volilno skupino Jägerndorf in od l. 1897 pa mestno volilno skupino Novi Tišin; dr. Ernst Barenther; Henrik baron Doblhoff-Dier; dr. Teodor Hasse; Viljem Pfeifer; Emanuel baron Spens-Booden; Jurij Schönerer, ki so v državnem zboru že od l. 1873; dr. Friderik Nitsche, od 19. junija 1877; Alojzij knez Liechtenstein od 23. septembra 1878; Adalbert grof Dzieduszycki; dr. Viktor vitez Fuchs; Ivan Oberndorfer; dr. Arnold pl. Rapopohr; Josip baron Schwegel in Ivan Zehetmeyer, vsi ti od l. 1879. — Od članov tedanjega državnoborskega predsedništva in ki so bili: grof France Coronini, dr. France Smolka in baron Gödel-Lanoy ne živi nobeden več. — Tudi od članov Taaffejevega ministerstva, ki je bilo imenovano dne 7. oktobra 1879, sta še samo dva pri življenju in sicer tedanji domobranski minister baron Horst in pa voditelj finančnega ministerstva Emil baron Chertek, ki sta danes člana gosposke zbornice. Ostali člani, kakor: grof Taaffe, Karol vitez Stremayr, Florian Zemialkovsky, Karol baron Korb-Weidenheim, dr. Alojzij Pražek in Julij grof Falkenhayn, šli so že v večnost. Sploh je smrtna kosa pobrala preveliko

LISTEK.

Med gorskimi orli.

Povest izza časa hercegovskega ustanka.

Ruski: Peter Petrov.

(Dalje.)

Ko se povrnem v našo kočo, opazim presenečen, da ni tam Prajora.

Tu mi dopove duka:

„Tu se je godila cela historija brez vas.“

„Kaj pa takega?“ vprašam v skrbeh.

„Nič takega; le pomirite se. Izvedel sem, da je ujetnik Anglež in povedal sem to takoj siru Prajoru... Saj je umljivo, da sem to storil, kaj ni res? Vsak res blagorodni človek bi postopal tako, ker je to dolžnost...“

„Nu, in kaj dalje?“ prekinem mu govor.

„Nu, jel se je obračati kot omamljen in je zahteval, naj ga vedejo nemudoma k ujetniku. Jel sem mu prigovarjati, da ni lepo hoditi od generalitisa k ujetemu sovražniku, da bo to Peko neprijetno — ali ni hotel slušati in zahteval je, naj bi jaz naznanil njegovo proš-

njo. Generalissimus je dovolil. In takoj se je odpravil tje z vodnikom.“

„In drugega nič?“ vzdihnil sem potolažen.

„Drugega nič.“

Cela historija, ki jo je naznanil duka, se je pokazala pravcata bedarija.

Stopim k Peku, ki je sedel v istem položaju kot vselej, pa žulil dimko. Jeli smo govoriti o bitvi.

„Ali duka pa je junak,“ reče Peko med drugim. „Tak junak, tak junak, da je malo takih!“

Ta izraz iz ust takega moža kot je bil Peko, me je kar presenetil.

„Kakor hitro se je zapodil z glavo, je odrezal Turku pot k Goranskemu. Imel je pri sebi dve sto junakov, ostalo je le 82 živih. Ali tega ne razumem, kako je on ostal živ in niti ranjen ni.“

Zelo sem se zavzel, ko sem slišal to nepričakovano sporočilo glede na duka. Ta čudna figura pustolovca je dobila takoj v mojem umu popolnoma drugo razmerje. Zdaj to ni bil več nizki eksemplar neznosnega hvastavca, nego še nekaj drugega, večjega, bolj sestavljenega, iz kratka: „nekaj“.

„In čuješ — doda Peko — danes zjutraj mu je počil stremen, pa je ostal živ!“

Spominjal sem se zjutranjega naključja, ko se mu je pretrgal stremen v prčo mene — po krajni veri najslabša primera, ki kaže gotovo smrt. —

Prajora ni hotelo biti nazaj; napravljam se spat. Ali prej sem slišal še od duka samega o tem junaštvu:

„Veste, jaz, kot najhrabrejši junak, ponesem jutri v imenu generalissimusa v stolnico h knezu sporočilo, in popeljem seboj dve turški zastavici in ujetega Angleža. Križec dobim od kneza samega!... Lep slučaj — ni govorjenja, da ne!“ dostavi ironično. „Ko se mi je bil pretrgal stremen, dejali so vsi, katerim sem to pravil: „ubit boš, ubit!“ Ali jaz sem jim hotel nalašč dokazati, da ne, pa sem se vrgel v sredo Turkov in sekal okrog, in kaj! niti praske ne, ko je obležalo na tisoče junakov okoli in okoli... Jaz — da resnico govorim — veste, se nisem niti čuval ne, samo sekal sem okoli in — njih glave so se valile, valile, valile...“

„Kaka zmešana glava!“ mislil sem — „iz vsega se norčuje, celo iz lastnega junaštva in ga tepta v blato v tej brezstudni puhlosti.“

Sen me je že jel objemati, ali duka je še nadaljeval:

„Rad sem, zelo rad, da tiče uprav mene spremljati ujetnika. Ti divjaki bi ne znali občeovati z njim, kakor treba: Jaz pokažem Evropi in celemu civiliziranemu svetu, kako se vedemo Črnogorci, mi gorski orli z ujetniki. Prepričan sem, da se ta Anglež zavzame in se bo sramoval. Morda pri Ljudevitu XIV. so se vedli tako, kakor bom postopal jaz z njim. Morda Losain, ali hercog Richellieu samo...“

Zaspaval sem, in do mojih ušes so priletali le nezvezani odlomki neugnane hrupenja dukovega: „Rekel sem siru Prajoru, naj sporoči Angležu, da ga bo spremljal sam — hercog medunski. Naj se pomiri mož!...“

... Da, ni govorjenja, umna opazka... stremen. Franc prvi... naj vidi Evropa!...“

(Dalje pride.)

število takratnih političnih ličnosti. Velika večina parlamentarnih prvakov, ki so bili l. 1879 delavni člani državnega zbora se nahaja danes že med mrtvimi, tako n. pr.: Banhans, grof Egbert Belcredi, grofa Glam-Martinic Henrik in Richard, Dumba, Fanderlik, baron Giovannelli, Granitsch, Julij Grégr, msgr. Greuter, Oto Hausner, Herbst, grof Hohenwart, Jaques, Jireček, msgr. Karlon, dr. Klaič, Kopp, Kuranda, Lienbacher, Rechbauer Reschauer, dr. Rieger, Skene, Sturm, Šrom, Tomaszczuk, Trojan, Vašaty, Waldert, Wolfram, Warmbrand. Vsi ti igrali so v našem parlamentu jako važno politično ulogo. Od onih, ki še živé, pa se nahajajo danes v gosposki zbornici: knez Fran Czartoryski, Ivan baron Chlumecky, Alojzij vitez Czedit, Josip baron Dipauli, Julijan vitez Dunajewski, Edvard knez Fürstenberg, Julij vitez Gomperz, Ivan grof Harrach, Alfred knez Liechtenstein, Jurij knez Lobkowitz, dr. Karol Matuš, Stanislav vitez Madeyski, Ludovik baron Oppenheimer, dr. Aleksander Pezz, Ernest pl. Plener, Emanuel vitez Proskowetz, Edvard baron Sochor, Adolf Josip knez Scharzenberg, Fran grof Thun-Hohenstein. — Od državnih poslancev, ki so l. 1879 bili nekaki voditelji svojih strank v takratni sestavi državnega zbora, se nahajajo še pri življenju in sicer: Karol Adamek, dr. Jaromir Čelakovsky, dr. Herman Halwich, dr. Ferdinand Kronaweter, dr. Franc Rosser, dr. Viktor Russ, dr. Edvard Sness, Josip Schöffl, župnik France Weber in Otokar Zeithammer. — Kar se pa tiče državnoborskih strank, nahajale so se l. 1879 v državnem zboru te-le: liberalna stranka, ki je štela 91 članov, napredna stranka s 54 člani, stranka desnice s 57 člani, „Česky klub“ s 54 člani, „Polskie Kolo“ s 57 člani. Divjakov je bilo 40. Danes pa imamo v državnem zboru — 23 strank. Tako so se razmere v teku 25 let spremenile v našem državnem zboru na Dunaju.

Kranjski deželni zbor.

Dogodki v petkovi seji kranjskega deželnega zbora so dokazali, da slovenska kri vendar le ni voda, kakor bi bili dajali povoda tako misliti nekateri žalostni pojavi zadnjih par let. Kot prva točka dnevnega reda je bila postavljena meritorična razprava o dr. Šustersičevem predlogu zadavajočim neistinita poročila c. kr. korespondenčnega urada na kvar Slovence. Dr. Šustersič je po temeljitem zagovoru svojega predloga predlagal, naj se izvoli poseben odsek devetih članov, ki bodo vso to stvar natanko preiskali ter stali svoje predloge. Da je bila poglavita ost dr. Šustersičev govor naprjena proti kranjskemu dežel. predsedniku baronu Heinu, katerega je nesloga kranjskih Slovencev in njih medsebojno klanje neizrečeno veselilo, ker je bil on kot germanizator oni tretji, ki se je smejal, ko so se Slovenci medseboj prepirali, to je samo ob sebi umevno. A kar je najvažnejšega pri tem je pa dejstvo, da je čut za narodno čast bil v sredi narodno-naprednih poslancev močnejši nego pa mržnja do njihovih političnih nasprotnikov, do poslancev katoliško-narodne stranke, močnejši nego mržnja pravimo, ki je rodila že toliko gorja za slovenski narod, da bi bil že skrajni čas, da ista preneha, ali pa da se vsaj vsakrat umakne, ko bi imela trpeti zaradi nje koristi slovenskega naroda. Za predlog dr. Šustersiča niso glasovali le katoliško-narodni poslanci, ampak storili so to tudi narodno-napredni, kar bi sicer že lahko takrat storili, ko se je glasovalo o nujnosti iste zadeve in bi s tem prihranili marsikateri prizor, ki ni mogel biti ljub ne jednim in tudi drugim ne, ampak jedino le onemu, katerega so v petek soglasno obsodili, namreč dežel. predsedniku baronu Heinu. No, bodisi temu kakorkoli, zadovoljni smemo biti, da je do tega vendar le prišlo, če tudi pozno, kar je pa vse-kakor boljši kot bi bilo, ako bi do tega nikdar ne prišlo. Poleg dr. Šustersičevga predloga pa je bil v isti seji kranjskega deželnega zbora vsprejet predlog poslanca dr. Kreka in tovarišev ki se glasi:

Deželni zbor skleni:

1. Deželni zbor izreka svoje obžalovanje, da deželni predsednik kot zastopnik deželne vlade govori v deželni zbornici domala brez izjeme v nemškem jeziku.

2. Deželnemu odboru se naroča,

da ne sprejme od deželne vlade nobenega dopisa v samonemškem jeziku! V formalnem oziru se predlaga takojšnja nujnost razprave po § 21. opravilnega reda.

Tudi tu se je umaknila mržnja, tu za narodno čast. Tudi za ta predlog glasovali so vsi slovenski poslanci ter na žalost sovražnikov slovenstva pokazali, da slovenska kri vendar le še ni voda. Ko je bil po izvršnem utemeljevanju dr. Kreka ta predlog vsprejet, nastala je v zbornici med slovenskimi poslanci in na galeriji taka navdušenost in uprizorila se je proti deželnemu predsedniku takoburna demonstracija, da je moral deželni glavar sejo zaključiti. „Slovenec“ opisuje ta prizor tako-le:

Ko je dežel. glavar naznanil izid glasovanja, je galerija gromovito zaorila „Abzug Hein!“ Katol.-narodni poslanci se dvignejo in s krepkim ploskanjem pozdravljajo izid. Dr. Šustersič na ves glas kliče: „Proč s Heinom!“ Katol.-narodni poslanci dvigajo roke in kažejo Heinu proti vratom.

Hein sedi na svojem prostoru bled in upira oči v tla. Njegov tajnik Haas stopi k njemu in vidi se, kakor bi mu nutil svoje spremstvo za — odhod.

Po dvorani se razlega kot en močen klic: „Abzug Hein!“ „Vrzite ga ven!“ Galerije hrupno demonstrirajo ob strani slovenskih katoliško-narodnih poslancev proti Heinu. Dežel. glavar je vsled vrišča zaključil sejo. Takega viharja, kakor danes, še nikdar ni videl deželni zbor kranjski! Nemški poslanci so mrko gledali in Svegl je tekal po dvorani, kakor brez glave. Galerije se nikakor niso hotele izprazniti. Dolgo časa so trajale manifestacije. Nakrat zaori klic: „Živela slovenska sloga!“ in natlačeno polne galerije se v hipu pridružijo temu klicu. „Živela slovenska sloga!“ doni gromovito po dvorani... Nemci zapuščajo zbornico.

Bil je danes pravi petek — za barona Heina!

Konec seje ob 2. uri popoldne.

Mi pa ponavljamo: prišlo je do tega pozno, a prišlo je vendar, kar je boljše kot ako bi ne bilo nikdar prišlo!

Politični pregled.

Istrski deželni zbor.

V petkovi seji istrskega deželnega zbora je predlagal poslanec Varnič v imenu šolskega odseka, naj zbornica sprejme resolucijo, s katero se vabi vlado, naj javi, kadaj da razdeli učiteljske v Kopru, kar je že obljubila storiti. Poslanec Kompare je izjavil, da sedanjí zavod nikakor ne odgovarja svojemu namenu ter da bo manjšina glasovala za resolucijo. Vlado zastopnik, namestništveni svetovalec Fabiani, je obljubil, da prijavi takoj resolucijo vladi ter je omenil, da je tudi vlada prepričana o potrebi, da se učiteljske razdeli in da je ista že izvršila vse potrebne uvodne poizvedbe. Resolucija je bila nato soglasno sprejeta.

Kranjski deželni zbor.

V vladnih krogih se govori, da bo deželni zbor kranjski odgojen.

Hrvatski sabor.

Iz Zagreba javljajo, da je sklican hrvatski sabor na 7. novembra.

Hrvatske razmere.

Madjari napenjajo zadnji čas vse sile, da bi pomadjarili tudi hrvatsko domobranstvo. Sedanjí poveljnik hrvatskega domobranstva, feldmaršallajtenant pl. Grba, se je tem nakanam uprl z vso odločnostjo in pisali so listi vsled tega, da feldmaršallajtenant pl. Grba odstopi, ker ni dobil dovolj podpore na pristojnem mestu, in odstop feldmaršallajtenanta pl. Grbe je zdaj gotova stvar, pa ne zaradi tega, ker hoče sam odstopiti, marveč zaradi tega, ker mora odstopiti in sicer vsled njegovega značajnega nastopanja. Njegov naslednik bode, kakor se govori, sedanji brigadir v Krakovem, generalnimajor Ivan Geiričić. Pa tudi o njem se govori, da je prepošten Hrvat, nego da bi se hotel vdati madjarskim nakanam. Feldmaršallajtenant pl. Grba prišel je v zamero že takrat, ko je sprožil na pristojnem mestu misel, da se ustanovi posebna kadetna šola za hrvatsko domobranstvo in sicer s hrvatskim učnim jezikom. Temu se je pa odločno upiral ogerski honvedski minister in sicer brezpogojno. Sedaj se hoče pa honvedski minister izgovarjati, da je premalo naraščaja hrvatskih častnikov in se morajo zaradi tega poslati med hrvatsko domobranstvo madjarski častniki. Ako postane generalmajor Geiričić poveljnik hrvatskega domobranstva, je pa 200 hrvatskih častnikov, nahajajočih se sedaj v skupni armadi, pripravljenih, da se oglasijo za prestop k hrvatskemu domobranstvu, tako da postane potreba madjarskih častnikov popolnoma izključena.

Saksonski kralj Jurij umrl.

V soboto ob 2. in pol zjutraj je umrl v Pilnitzu po dolgi in mučni bolezni saski kralj Jurij. Kralj Jurij porodil se je v Pilnitzu dne 8. avgusta 1832, kronan je bil ter postal saski vladar dne 19. junija 1902, namreč po smrti svojega brata Alberta, ki je umrl brez otrok. Kralju Juriju sledil bode na saskem prestolu njegov sin Friderik Avgust, ki se je porodil v Draždaneh dne 25. maja 1865 in ki je bil poročen s princezijo Lujizo Toskansko, namreč z ono, ki je pobegnila z doma s svojim ljubčkom Gironom, zaradi česar se je novi kralj od nje zakonsko ločil. Pogreba pokojnega kralja Jurija se udeležita najbrže tudi naš cesar in nemški cesar.

Obisk kralja Petra v Sofiji.

Iz Beograda javljajo, da je kralj Peter najbrž ne pojde v Sofijo obiskat bolgarskega kneza. Vzrok temu je baje iskati v dejstvu, da so bolgarski listi po kronanju začeli hudo napadati Srbijo in da v Macedoniji bolgarske tolpe grdo postopajo s srbskim prebivalstvom.

Kulturni boj na Francoskem.

Iz Pariza poročajo, da je ministerski predsednik izdal važno odredbo. V isti odredbi je naložil 23 škofom, naj nastavijo tekom enega leta v svojih duhovskih semeniščih, v katerih so dosedaj poučevali Sulpicianci, svetovne duhovnike.

Vstaja v nemški Afriki.

Nemcem se hudo maščuje svoječasno norčevanje nad Angleži, ki niso mogli ugnati Barov. Buri so bili inteligentni, strateško izvežban in dobro oborožen sovražnik, dočim se borijo nemške čete že tri četrt leta brez najmanjšega uspeha proti napol nagim in večinoma le z lokom in pšicami oboroženim divjakom. Pomisli! je treba, da ima general Trotha v Afriki 8000 najboljših vojakov, in vendar prihajajo v Berlin le neugodna poročila.

Rusko-japonska vojska.

Ves Izrael je po koncu in se neizrečeno veseli nad poročili, ki dohajajo zadnje dni z bojišča iz japonskih in angleških virov. Rusi popolnoma poraženi, Kuropatkinov napad korenito izjalovljen, 80.000 Rusov obkoljenih in med njimi Kuropatkin sam, 40.000 Rusov mrtvih, tako in jednako se glase japonska in angleška poročila o bojih, ki se vrše med Mukdenom in Liaojangom od 10. t. m. naprej med Rusi in Japonci. In ni jih malo tudi naših malodušnežev, ki sprejemajo vsa taka poročila za čisto zlato. Mi se omejujemo danes le na to, da prijavljamo nekaj takih japonskih poročil, objednem pa tudi par uradnih poročil generala Kuropatkina z opazko, da so slonela dosedaj Kuropatkinova poročila na popolni resnici, dočim so bila japonska poročila dosedaj skoraj izključno zlagana. Iz objavljenih poročil od ruske in japonske strani pa naj si razsodni čitatelj sam vstvari sodbo ter sklepa, koliko je na tem resnice, da bi bili Rusi poraženi.

General Kuropatkin je brzojavil dne 15. t. m. carju: V noči od 13. do 14. t. m. so močne japonske vojske čete napadle naš voji, ki je bil postavljen ob mandarinski cesti pri Šaho. Najprej odbili so naši nekaj napadov, ali kasneje se je posrečilo premočnemu sovražniku, da je pregnal naše oddelke, nahajajoče se v središču. V tem hipu unel se je hud boj tudi na desnem našem krilu. Nastala je vsled tega nevarnost, da bi bilo naše središče razbito in da bi se morale vsled tega umakniti vse naše vojske čete, nahajajoče se tam v obližju. Zaradi tega odposlali so se hitro nekateri bataljoni na pomoč, tako da smo zamogli zopet pričeati z ofenzivo ter da smo se zopet polastili vasi Šahopu in drugih prejšnjih naših pozicij. Pa kmalu so nas Japonci, katerim je prišla na pomoč njih rezerva, zopet zapodili z vasi Šahopu. Zdajci sem pa nastopil s svojimi rezervami, ki so branili le pozicijo in prešel sem zopet v ofenzivo. Po jako ljutem boju premagali smo sovražnika, zapodivši ga iz vasi Šahopu ter ga potisnili dva kilometra nazaj. Vznemirjajoče je bilo nekaj časa stanje naših čet na desnem krilu, kajti napadeni smo bili v središču v istem času, ko so hoteli Japonci obkoliti tudi naše desno krilo. Poveljnik, ki je zapovedoval našim četam, nahajajočim se v posameznih oddelkih za našo fronto, zaukazal jim je na lastno odgovornost napad na sovražnika. Vsled tega osvojili smo si nekaj vasi in naše desno krilo ostalo je na svojih pozicijah. Naše vojske čete, ki so tvorile središče, nahajale so se v razmerju s črto, katero ste zavzemali naše desno in levo krilo nekoliko preveč od spredaj in so vsled tega zavzele zopet prejšnje pozicije, ki so tudi še precej

vrjene. V te pozicije pa so se umaknile omenjene čete po ljuti borbi. Naše čete se bijejo že štiri dni, mnogo polkov bilo je na nogah že tri dni in tri noči, pri vsem tem se nađejam, da bodo v stanu bojevati se še nadalje. Izgube, katere so imeli Japonci, morajo biti jako velike.

Druge poročilo generala Kuropatkina na carja od istega dne pa se glasi: Noč od 14. na 15. t. m. bila je mirna. Okolo 9. ure pa smo zapazili, da se močne vojske čete sovražnikov po mandarinski cesti pomikajo proti našim pozicijam; naše topničarstvo je začelo na sovražne kolone streljati. Od poveljnika našega levega krila pa mi je došlo poročilo, da sovražnik na isti strani močno pomnožuje svoje vojske čete, kakor se je to godilo tudi pri Liaojangu. Po strašnem streljanju iz topov nastala je huda nevihta, kateri so sledile velike plohe, ki so spremenile poti in ceste v same potoke, tako da se ni moglo po njih hoditi. Potoki in reke prestopili so bregove ter preplavili okolico. Na vojske čete izdano je bilo povelje, da z vso silo odbivajo naval sovražnikov ter da se mu postavijo v bran s skrajnimi močmi. Ravno kar mi je došlo tudi poročilo, da so japonske čete prekoračile železnico, ki pelje od vshoda proti zahodu.

Ruska brz. agentura poroča iz Harbina od 15. t. m.: Kakor se sliši, je bil v najhujši bitki v petek 17. voj, ki je obdržal vse pozicije, ker mu je prišel na pomoč 6. voj. Kakor se sliši, so naše čete odbile šest sovražnih napadov. Japonsko topništvo je moralo s streljanjem prenehati. Naše izgube so baje zelo velike.

„Standardu“ so sporočili dne 11. t. m. iz glavnega stana: Rusi so b. l. na vsej črti poraženi in 32 (?) kilometrov daleč potisnjeni. Japonci so zaplenili 70 topov. Ujetniki pripovedujejo, da je sam Kuropatkin vodil čete, ki so bile razstavljene ob glavni cesti, dočim je general Miščenko zapovedoval pri Penziku. Ena ruska pehotna brigada in en polk sta prekoračila reko Taitsoho, prišla sta pa v nevarni položaj ter sta se morala pred Japonci umakniti. Rusi so imeli mnogo granat. V vsem so Rusi 16krat napadli prodirajoče Japonce. Japonci preganjajo z močnimi oddelki Ruse. Upa se, da se Ojami posreči obkoliti sovražnika.

„Berliner Tageblatt“ poroča v soboto iz Petrograda: Glasom dosedaj dospelih vesti se je ruski napad ponesrečil. Desno in levo krilo sta imela velike izgube. V sredo zvečer so se Rusi ob velikih izgubah umaknili do reke Šakhe. Na levem krilu sta baje dve diviziji odrezani. Tukaj se sodi, da se je napad Kuropatkinov popolnoma ponesrečil. Rusi se umikajo v Mukden.

Dopisnik „Reuterjevega biro“ je dne 12. t. m. sporočil od Kuropatkinove armade: Silen odločilni boj izlasti ob železniški progi je dosegel svoj vrhunec, ko so se Rusi po tridnevni napadih pričeli previdno umikati. Boj na vsej fronti je zopet pričel z vso silo. Boj med topništvom je trajal ves dan. Ob 2. uri in 20 minut popoldne se je pričela ruska armada v popolnem redu umikati proti severu. Japonci so prekoračili Hunho. Črta, na kateri se obe armadi bojuje se razteza od Pianhiutaja na zapadu do Huanlipu na vzhodu.

Bodoči teden pojdejo baje skozi morski ožini ladije ruskega dobrovoljnega brodovlja ter druge ruske ladje s premogom in vodo za baltiško eskadro.

Po najnovejših vesteh z bojišča so začeli Rusi na vsi črti prodirati. Japonci so bili na večjih krajih tepeni in so izgubili tudi mnogo topov in mitraljez. Iz Harbina dohajajo poročila, da so Rusi obkolili japonsko desno krilo, in iz Tokija dohajajo pa vesti, da so tam jako željni po miru.

Domače in razne novice.

Duhovske spremembe. — Č. g. Kodromatz Ivan, vikar na Ponikvah je imenovan za vikarja v Vedrijanu; č. g. Ferfolja Josip, kaplan v Štjaku je imenovan za vikarja na Ponikvah; č. g. Leban Albin, kaplan pri Sv. Luciji je imenovan za drugega kaplana v Tolminu; č. g. Švara Franc, novomašnik je imenovan za kaplana pri Sv. Luciji; č. g. Sedej Miklavž in T. b. j. Ivan, novomašnika sta imenovana za prefekta v malo semenišče; č. g. Ušaj Josip, kurat v Batah gre za kurata na Banjšice; č. g. Vuga Ciril, kaplan v Kobaridu je imenovan za kurata v Batah; č. g. Zamar Ciril, novomašnik je imenovan za kaplana

v Kobartdu; č. g. Mo settig Peter, kaplan v Flumičelu je imenovan za provizičnega stolnega vikarja.

Odlikovanje. — Nemški cesar podelil je red rdečega križa III. vrste našemu rojaku dr. Maksu Fabijaniju, slavnemu arhitektu na Dunaju.

Imenovanje v sodni stroki. — Više deželno sodišče v Trstu je imenovalo kancelistom na okrajnem sodišču v Pazinu pisarniškega asistenta Josipa Perčiča.

Za „Šolski Dom“ so plačali predsedništvu: Ivan Šorli v Pazinu v spomin na pokojnega podmeškega župnika Jos. Primšarja 10 K; Franc Razpet, župnik v Idriji 10 K; Emilija Faninger 1 K; Anton Siligoj, vikar v pokoju 4 K; Ant. Skubin, vadnični učitelj 2 K; Anton Rudež, učitelj v deželni gluhošolnici 2 K; Leopold Bolko, deželni poslanec 10 K; Jakob Čebular, profesor 2 K; Fran Čufer, krojaški mojster 2 K; dr. Josip Dermastia 1 K; Fran Finžger, c. kr. okrajni šolski nadzornik 4 K; Anton Gvajz, profesor 2 K; Hedžet in Koritnik, trgovec 2 K; Kaučič Emil, deželni uradnik 2 K; Kaučič Franc, trgovec 2 K; Kokole Franc, c. kr. višji davčni nadzornik v pokoju 2 K; Kopač Jernej, trgovec in posestnik 2 K; Ličan Josip, knez nadškofjski tajnik 3 K; Ivan Mercina, vadnični učitelj 3 K; Novak Gustav, profesor 2 K; dr. Ant. N. Papež, asistent 2 K; Fran Pavletič, odvetnik 2 K; Ivan Pirjevec, višji računalniški svetnik 2 K; Svetoslav Premrou, vodja „Centralne posojilnice“ 2 K; Fran Sivec, vadnični učitelj 2 K; Anton Šantel, profesor 5 K; Andrej Tabaj, katehet 2 K; Josip Zornik, trgovec 2 K; dr. Fran Žigon, profesor bogoslovja 3 K; Finžger Gizela 2 K; Fon Irma 1 K; Golja Terezija 3 K; Havel Štefanija 40 vin.; Hrovatin Antonija 2 K; Kaučič Karola 2 K; Kopač Marija, svečarjeva 5 K; Pavletič Berta 2 K; Papež Milena 1 K; Šantel Avgusta 1 krono.

Upravništvu je došlo: Pri večerji po volitvi župana v Medani se je nabralo 37-20 K; Edvard Štrekelj, vikar v Vrtojbi 10 K; Nekateri 60 vin.

Srčna hvala!

„Soča“, katera je nesramno napadala prof. Berbuč-a in „klerikalna“ odbornika sploh povodom imenovanja ravnatelja deželnega hipotečnega zavoda, je dobila od dež. glavarja Pajerja odgovor, da je tačas pisala neresnico, kajti to imenovanje se je razpravljalo v širih sejah, in jeden odbornik, hoteč varovati narodne koristi, je zapustil celo sejo, in se je vršilo imenovanje v navzočnosti le treh odbornikov. S tem je pač na najodličnejši način dokazano, da sta naredila „klerikalna“ odbornika tačas svojo narodno dolžnost, in ravno to peče „Sočo“, ki stiče po vseh kotičih in išče z veliko vnamo in strastjo ničeve povode, da bi si ohladila svojo jezico ter udrihala po „klerikalnih“ odbornikih, posebno po prof. Berbuču.

V dosego tega namena dela se včasih tudi nevedno. Tako v zadnjem številu v notici „Imenovanje ravnatelja deželnega hipotečnega zavoda“, v kateri poudarja, da je bila njena javnost razočarana, ker ni prof. B. predlagal debate pri odgovoru dež. glavarja na vprašanje dr. Tume, davi ji je dobro znano, da je taka zahteva izključena po pravilniku našega dež. zbora. Sicer pa čemu to? Saj je bil odgovor glavarjev dovolj jasen, kolikor se tiče narodnih dolžnosti slov. odbornikov.

Knjige družbe sv. Mohorja za mesto Gorico so došle. Vsak društvenik dobi šest knjig pri g. Josipu Čigonu, cerkveniku stolne cerkve. Poverjeništvu prosi p. n. društvenike, naj bi ob sprejemu letošnjih knjig plačali udnino (2 K) tudi za naprej. S tem se prihrani mnogo dela.

Izpred sodišča. — Včeraj zagovarjal se je pred tukajšnjim okrožnim kot kazenskim sodiščem posestnik in voznik France Lovišček iz Krestenice pri Kanalu, katerega je tožil podvzetnik Lenassi zaradi nevarne grožnje. Dne 10. maja t. l. šel je Lovišček s svojim vozom, v katerem sta bila vprežena dva konja, po Solkanu proti domu. Blizu pošte pridirja za njim Lenassi s svojim avtomobilom ter začne trobiti, da bi se Lovišček izognil. Ali pri ti priliki postala sta konja nemirna, in bilo bi se gotovo kaj slabega pripetilo, da ni Lovišček izročil vajetov nekemu Josipu Kodelji, ki se je nahajal na vozu, sam pa skočil h konjema ter ju zgrabil od spredaj. Ko je na tak način prišel Lovišček do vodnjaka pri Mozetičevi mesnici, kjer je cesta bolj široka, potegnil je konja k strani. V tem pridirja predenj Lenassijev hlapec, neki Jakob, ter začne na Loviščeka vrišcati ter ga zmerjati s „porcho di sciavo“. Skakal je pred njim tako, da je Lovišček mislil, da se ga hoče celo dotakniti. V

tem potegne „fouč“ in reče hlapecu, da prereže meh, ki se nahaja tam zadej — imel je namreč v mislih avtomobil — tako da ne bodo več z njim vozili po kanalski dolini. Opomniti je treba, da sta se Lovišček s svojimi konji in Lenassi s svojim avtomobilom že jednokrat srečala pri solkanskem pokopališču in da so se začeli konji plašiti ter skakati zdaj na desno in zdaj zopet na levo stran, tako da se je moral Lenassi s svojim avtomobilom vrniti. No, vsled tega, kar smo zgoraj omenili, ovidil je Lenassi Loviščeka, češ, da mu je grozil s „foučem“ in da se je Lovišček več korakov od zgoraj opisanega mesta oddaljil ter šel s „foučem“ v roki žugajoč mu proti njemu. Pri včerajšnji obravnavi je to svojo trditve Lenassi podkrepil s prisego. V istem smislu je segla sta tudi Sard in hlapec Jakob, dočim je priča Josip Kodelja prisegel, da se Lovišček ni zganil z mesta, da je vsled nastopanja hlapca Jakoba res vzel v roke „fouč“ ter rekel, da prereže meh, kar se je pa nanašalo na avtomobil. Poleg omenjenih prič pričali so tudi trije Solkanci, da je Lovišček orožniku v Plaveh, ko ga je ta vsled Lenassijeve ovadbe ustavil ter ga vprašal po imenu, rekel, da se Lenassi ne boče več dolgo vozil. Lenassi je videl v tem tudi nekako žuganje proti njegovi osebi, dočim je Lovišček menil, ko je izrekel gori omenjene besede, da se Lenassi z avtomobilom ne bo več dolgo vozil. Z ozirom na to, da je bil Lovišček doselej še nekaznovan, dalje z ozirom na prisego priča Josipa Kodelja, je sodišče Loviščeka oprostilo, ker je iz vse obravnave zadobilo prepričanje, da Loviščekovo žuganje ni bilo naperjeno proti Lenassijevi osebi.

K temu bi mi še dostavili, da bi bilo dobro, ako bi Lenassijevi Jakobu ne pitali naših ljudi s „porcho di sciavo“ na slovenskih tleh, ker bi se jim znalo prej ali slej dogoditi kaj neprijetnega, kar bi pa ne bilo popolnoma neopravičeno.

Stali so tudi pred istim sodiščem 22 letni Ivan Levstik, 19 letni Ivan Gruden in 39 letni Andrej Torkon. Toženi so bili, da so vkradli v raznih presledkih 9 vreč cementa. Obsojeni so bili: prva dva na 5 in tretji na 6 tednov strogega zapora.

Izgnali so iz naše države ono Sartori, ki je, kakor smo svoječasno poročali, v Rihembergu tako mlo zdihovala po Italiji, pa ne zaradi njenega milega zdihovanja, marveč zaradi tega, ker je bila na glasu vlačuge. „Corriere“ bo pa zopet točil za njo solze!

Aretirali so v nedeljo zjutraj v ulici Cristo Odorika Božič, brata onega Božiča, ki je že del časa v preiskovalnem zaporu z mnogimi drugimi vred zaradi tatvine, izvršene na škodo tržaškega trgovca Alfonza Fabrisa. Odorik Božič je baje istotako sokriv.

Tatvina. — Železniški delavec Tonini Gianbattista iz Trenta, bil je tako pijan, da je zaspal na cesti in da ni ničesar opazil, ko mu je nekdo vzel iz žepa mošnjiček, v katerem je bilo 10 K, 2 loterijski srečki in srebrno uro z verižico.

Volitev župana v Medani. — Iz Medane nam poročajo, da je bil tam v soboto popoldne zopet izvoljen za župana obče spoštovani gosp. Anton Zuchiat, ki se vedno in vspešno poteguje za koristi svojih občanov. Pri skupni večerji, katero so imeli pri ti priliki občinski starešine, pozabili niso tudi na „Sol. Dom“, za katerega so nabrali 37 K 20 v. Hvala jim!

Bralno in pevsko društvo „Kras“ v Opatjensku priredi dne 20. novembra prvo veselico. Vspored sledi.

Deželni odbor razglaš: Razpisuje se dražba za zakup stavbenih del deželne norišnice poknežene grofovine gorisko-gradišanske. 1.) Vsak ponudnik mora vložiti svojo pismeno ponudbo v zapечатnem zavitku na vložni zapisnik deželnega odbora do poldne dne 8. novembra 1904. 2.) Vsak ponudnik mora položiti pri deželni blagajni kot provizičeno varščino, znesek 20.000 kron v gotovini, v državnih ali deželnih obveznicah gorisko-gradišanske kronovine ali v zastavnih pismih deželnega hipotečnega kreditnega zavoda, ter mora priložiti dotično pobotnico deželne blagajne svoji ponudbi. 3.) Vsaki ponudbi se mora priložiti spričevalo kake javne oblasti v dokaz, da je ponudnik kvalificiran za izvrševanje sličnih del; če ne bi ponudnik imel takega spričevala, mora se zavezati s posebno listino, da poveri vodstvo del, v slučaju, da se ista njemu oddajo, tehnično kvalificirani osebi. V tem slučaju pa mora predložiti tudi pismeno izjavo, s katero prevzema dotična tehnično kvalificirana oseba to nalogo. 4.) Ponudbe morajo biti sestavljene tako, da se navedejo v istih enotne cene za vsa dela,

označena v metričnem proračunu in v razkazu del, zapadenih v tehničnem operatu. Pogoje ponudbe ali ponudbe za osebe, ki se šele naznanijo, se ne bodo upoštevale. S tem, da ponudnik vloži svojo ponudbo, prizna, da so mu popoldne znan vsi pripomočki omenjeni pod točko 6. tega razpisa. 5.) O vloženih ponudbah odločuje deželni odbor. 6.) Zakupni pogoji, popis del, metrični proračun in razkaz, kakor tudi podrobni načrt del, ki se imajo izvršiti, so razpoloženi ob uradnih urah pri uradih deželnega odbora, dokler ne steče rok za vlaganje ponudbe, naveden pod točko 1. Ob uradnih urah se dajejo pri uradih deželnega odbora, vsa pojasnila, koja bi kdo želel imeti. 7.) Dela se bodo morala priči v osmih dneh po oddaji stavišča, ter dokončati tekom 20 mesecev.

Iz Kobarida nam pišejo: Vabilo k slovesnosti blagoslovljenja zastave „Slov. kat. podpornega in izobraževalnega društva“. — Društvena zastava, ki nosi na sebi podobo sv. Mihaela, se bo slovesno blagoslovila 30. t. m. Vspored vse slovesnosti je naslednji: 1. Ob 2 popoldne blagoslovljenje zastave v farni cerkvi v Kobaridu. Govori preč. g. dr. Janez Ev. Krek iz Ljubljane. 2. Po blagoslovu javno zborovanje na dvorišču „pri Nemcu“, v slučaju slabega vremena v salonu. Govorita preč. g. dr. Janez Ev. Krek in veler. g. dr. Franc Pavletič iz Gorice. Sodeloval bo tudi društveni mešani pevski zbor. Prijatelje našega društva in sploh vse slovenske rojake vabimo najljubneje, da se udeležijo te redke slovesnosti v našem kraju. Kličemo: na veselo svidenje 30. oktobra v Kobaridu!

Znižana cena sladkorja. — Sladkor je postal ceneji za 4 vin. pri vsakem kilogramu. O tem so bili obveščeni vsi trgovci z jestvinami od odbora tukajšnje zadruge trgovcev z jestvinami.

Pred izpraševalno komisijo v Kopru prično prihodnji izpiti za učno usposobljenje dne 14. novembra t. l. Dotične prošnje je vložiti vsaj do konca tega meseca.

Angleška eskadra v Trstu. — Te dni prispela je v Trst angleška eskadra, ki šteje s torpedovkami 58 ladij. V Trstu ostane pet dni.

Umrl je v Kastvu v petek bivši tamošnji dekan preč. gosp. Mihovil Laginja.

Starlo. — Ministerstvo za notranje posle je 23. avg. na dež. vlade izdalo naslednji ukaz: Mnoge berolinske posredovalnice za ženitbe, kot „Reform“, „Reel“, „Fortuna“, „Hera“, „Juno“, „Glückstern“, „Liebesglück“ in druge iščejo z uspehom zaslužka tudi v naši državi. Razne pritožbe pa dokazujejo goljufivost teh podjetij, zato je treba občinstvo svariti. Ti zavodi namreč z raznimi zvijačami le skubejo ljudi, ki jim gredo na limanice. Zato naj dež. vlade na primeren način opozorijo občinstvo na te sleparije. — Ta ukaz je jako umesten, a ne le proti berolinskim zavodom, marveč tudi proti budimpeštanskim, katerih zvijače so še nesramnejše. V tem pogledu avstrijska vlada ne sme imeti nobenih državnopravnih pomislekov nasproti madjarsko-judovski korupciji.

Štirinajsto in petnajsto letno poročilo podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju za šolski leti 1901/02 in 1902/03. — Odbor tega društva poroča o društvenem delovanju v 14. in 15. letu, to je za dve leti obenem. Obe leti je posloval isti odbor: Predsednik: Jak. Pukl, I. podpreds. dr. Mirko Ploj, II. podpreds. dr. Fr. Simončič, I. blagajnik: dr. Klement Seshun, II. blag. dr. Janko Babnik, I. tajnik: dr. Bož. Stegu, II. blag. dr. Fr. Vidic. Odborniki: Franc. Jančar, Ivan Luzar in Žiga Sežun. Pregledovalci so bili: dr. Ant. Povšič, dr. Jos. Mantovani, Bogdan Trnovec. Odb. namestniki: dr. Vlad. pl. Globočnik, Ivan Tomaževič in Karol Dolenc. Pregledovalcev namestniki: Al. Karba, dr. Jos. Jelenc in Jos. Premrl.

Dohodkov je imelo društvo v šolskem letu 1901/02 vsega K 4341 67, od katerih pripada K 60 — osnovni glavnici, ki je narasla na K 17072 95, v šolskem letu 1902/03 pa je bilo od vseh dohodkov K 5564 49, od katerih pripada K 220 — osnovni glavnici, ki je narasla na kron 17292 95.

Stroškov (podpore pristojbine in upravni stroški), je bilo leta 1901/02 K 4581 61, v šolskem letu 1902/03 pa K 5569 — Podpore je delil odbor v gotovini od oktobra do julija vsak mesec. Razen tega so se v slučajih izkazane posebne potrebnosti dovoljevale tudi izvenredne podpore. Leta 1901/02 je bilo 496 vloženih prošenj, od teh se je ugodno rešilo 435; leta 1902/03 je bilo 477 vloženih, 426 ugodno rešenih prošenj.

Po študijah je bilo med podpiranci 1. 1901/02: juristov 30, filozofov 31, me-

dicincev 3, tehnikov 1, agronomov 2, učencev akademije upodablajočih umetnosti 4, tehnolog 1, vinopomolog 1, konservatorist 1, učenec eksportne akademije 1, skupaj 75 podpirancev; v šolskem 1. 1902/03 je bilo med podpiranci: 28 juristov, 30 filozofov, 2 medicince, 2 tehnika, 3 agronomi, 1 učenec upodablajočih umetnosti, 1 vinopomolog, 1 učenec višje obrtne šole.

Po domovinstvu je bilo med podpiranci: 1. 1901/02: 41 Kranjcev, 23 Štajercev, 9 Primorcev, 2 Korošci; v š. 1. 1902/03 pa je bilo: 41 Kranjcev, 17 Štajercev, 7 Primorcev, 3 Korošci. V petnajstih letih je društvo razdelilo: 42047 42 kron.

Podatki o poročilu dokazujejo veliko važnost in potrebo podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju. Zato se ga naj vsi njegovi dobrotniki spominjajo tudi v prihodnje; treba je, da društvo pridobi še novih dobrotnikov, zlasti onih, ki so kedaj na Dunaju študirali in onih, ki so od društva prejemale podpore ter so sedaj v dobrem gmotnem položaju. Darila sprejema I. društveni blagajnik: gospod dr. Klement Seshun, dvorni in sodni odvetnik na Dunaju I, Sinerstrasse 7.

Posurovljenje čustev. — Minoli teden je umrl v Bočni sedmošolce celjske gimnazije. Obol je v jeseni in ni mogel nadaljevati svojih studij. Bolezen ga je položila sedaj na smrtni oder. Več slovenskih tovarišev pokojnikovih se je hotelo popeljat v Bočno, da po dolžnosti kolegialnosti in pijetete izkažejo tovarišu poslednjo čast. Ravnatelj gimnazije, Nemeč Proft, pa jim je to kruto prepovedal. Tako posurovljenje čustev je žalosten pojav, naj prihaja že od kogar si bodi, ali stokrat žalostno je, ako prihaja od ljudi, katerim je poverjena vzgoja mladine.

Dekan vseučilišča v Inomostu je postal slovenski rojak (sedaj seveda „Nemeč“) dr. vitez Wretschko.

Češka reprezentacijska hiša v Pragi. — Praški mestni svet je sklenil, da se takoj začne z zgradbo velike reprezentacijske hiše, ki je proračunjena na pet milijonov kron.

Strašna katastrofa v Samoboru na Hrvastkem. — Vsled hudega deževja in preloma oblaka imeli so v Samoboru strašno povenj. Dne 10. t. m. ob 10. uri dopoldne je izstopila voda Gradna iz svojega Korita in naenkrat poplavlila ves Samobor. Odnosla je vse mostove, lesene in zidane, vse hiše so stale v vodi, vse kleti so bile polne. Velika nesreča je pretela zlasti v kletih, kjer je mnogo vina; nekaterim gospodarjem je vino steklo po vodi. Trgovišče je vse uničeno; voda je odnesla tudi mnogo skednjev, svinjakov in svinj, prodajalnice po trgu so hudo oškodovane; kjer je prišla voda noter, se je blago vse namočilo. Cena škode se računa najmanj na 100.000 K.

25.000 K za kilogram krompirja je dobil na krompirski razstavi v Londonu škotski vrtnar Findlay. Seveda je bil njegov krompir posebno srečno vzgojena varieteta.

Vsako leto provzročijo divje živali v Indiji nešteto človeških žrtev. Ravno kar je dotične številke za leto 1903 izdala indijska vlada. Vsega skupaj je na ta način izgubilo življenje eno leto 25.360 ljudi, največ vsled pika strupenih kač, namreč 23.164. Tigri so umorili 1046, volkovi 277, medvedi, leopardi in pantri 673 ljudi. Tudi živali so bile divje zveri jako škodljive. 83.000 jih je vsled njih poginilo. V teku enega leta je šlo nad divje zveri 38.000 lovecev, ki so postrelili 14.938 glav. V Indiji torej še ne bodo tako kmalu iztrebili divjih zverij. Številke vsako leto umorjenih ljudi in živalij ne kažejo nobenega odnehanja od leta do leta.

Zopet nova imenitna iznajdba. — Neki vrli človek je imel čas šteti peresa na kokoši in našel jih je 8120.

Najlepši hotel na svetu so otvorili pred nekaj dnevi v New Yorku. Zidal ga je John Jakob Astor. Zgradba je visoka 18 nadstropij in velja skupno z opravo 30 milijonov kron. Hotel ima knjižico z 2150 knjigami. V jedilnici je prostora za 10.000 oseb.

Izvesten okus kave dosežete s priručnikom

Vydrave žitne kave

POSKUSITE! Vzorci dragovoljno.
Pošta 5 k; pošilka 4 K 50 h franco.

„DOMACI PRIJATELJ“
vsem občanom našega rodnega mesta.

Priloga listu „Pravda“ Praga 1911.

Loterijske številke.

15. oktobra.

Trst 37 47 55 38 46
Line 55 66 6 32 56

Anton Fon,

klobučar in gostilničar,
Semeniška ulica št. 6,
ima bogato zalogo raznovrstnih
klobukov

ter toči v svoji krčmi
pristna domača vina
in postreže tudi z jako ukusnimi
jedili.

Anton Krušič

krojaški mojster in trgovec
Corso Gius. Verdi št. 33

o o o o o izdeluje o o o o o
vsakovrstne obleke za vsaki stan
o o o o o kakor tudi o o o o o

za civilne, vojaške in državne uradnike.

Za vse obleke je vedno v zalogi raz-
novrstno ravno kar došlo sveže an-
gleško in domače blago za bližajočo
se jesensko in zimsko sezono.

Ima zalogo gotovih oblek
in sukenj za vsaki stan.

o o o Cene zmerne o o o

Rojaki!
kupujte narodni kolek:

Ivan Bednařik

priporoča svojo

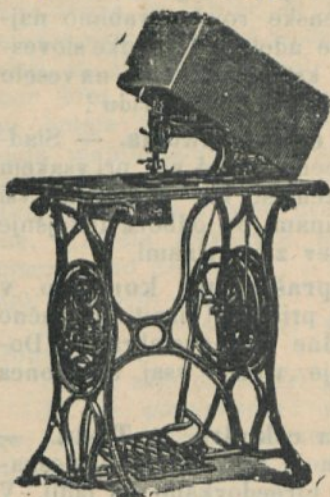
knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev
Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja
stroje tudi
na teden-
ske ali
mesečne
obroke.

Stroji so
iz prvih
tovarn ter
najboljše,
kakovosti.
Priporoča
se slav.
občinstvu.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“.

Samo enkrat

poskusi

naj vsakdo kupiti svoje potrebščine pri trdki

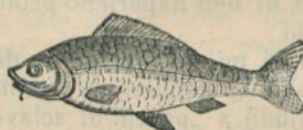
J. Zornik, Gorica, Gosposka ulica 7,

in nikdar več ne bode iskal drugod boljšega,
lepšega in kakovosti primerno cenega blaga,
kakor se tu dobi.

Došle vsotže zadnje novosti modnega
blaga za

jesensko in zimsko sezono
v nedosegljivi izberi

kakor: krasni okraski za obleke najnovejše
mode, čipke, ovratniki iz čipk, bordure, svile,
pasovi itd. Raznovrstno belo in Jaeger-perilo,
rokavice usnjate in cvrtnate, nogavice, krasne
ovratnice, hlačniki, žepne rute, solnčniki, de-
žniki, moderci, predpasniki, domači čevlji itd.
Zaloga je preskrbljena z vsemi potrebščinami
za g. šivilje in krojače, kakor, igle, cvrtn,
svile, fodre, gumba, trakove itd. Raznovrstno
blago za vozenje itd.

Olje polenovke

(štokfiževo olje)

je sedaj splošno priporočano kot jedino sredstvo, ki ojačuje slabotno stanje or-
ganizmov, toliko pri mladih kot pri starih ljudeh. Vporabiti se pa mora vsekakor
to olje pri škrofuloznih boleznih. Svoj upliv pa mora izkazati edino olje, katerega
kakovost je zanjamo čista.

Drugovrstna olja, ki se prodajajo kot „štokfiževo olje“,
ne samo da ž njimi ni mogoče dobiti potrebnih rezultatov,
ampak škodujejo naravnost želodcu, ker slabijo prebavilne
organe istega.

Pravo štokfiževo olje, zanjamo čisto olje zadnjega
lova se prodaja v mirodilnici

ANZON-a MAZZOLI-ja

Gorica, Gosposka ulica, in podružnica tek. Josip Verdija
Male množine se ra pošiljajo po pošti,

„Hotel Balkan“ - Trst

Piazza della Caserma (Narodni Dom) - - - - -

tri minute od južnega kolodvora poleg pošte

s 60 moderno opremljenimi sobami - - - - -

restavracija - dunajska kuhinja - kavarna

Za goste hotela pozebna restavracija v I. nadstr. - - -

Električna - - - - - Shajališče - - - - -

-- razsvetljava - - - - - ptujcev

kopališče - - - - - dvigalo - - - - -

Anton Ivanov Pečenko, Gorica

Velika zaloga

pristnih belih in črnih vin
iz lastnih in drugih pristna-
nih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpo-
šilja po železnici na vse kraje
avstro-ogerske monarhije v so-
dih od 56 l naprej. Na zahtevo
pošilja tudi uzorce.

Zaloga piva

„Delniške družbe združenih
pivovaren Žalec-Laški Trg
in plsenjskega piva „pra-
zdnoj“ iz sloveče češke „Me-
ščanske pivovarne“.

Zaloga ledu, katerega se od-
daja le na debelo od 100 kg. naprej.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna.

Posestvo na prodaj!

Ker mi je sami pretežavno oskrbovati svoje obširno posestvo
in gostilno, sklenila sem vse skupaj prodati in sicer

Hotel „Pri pošti“ v Bovcu

z vsemi dotičnimi poslopji in zemljišči. Glavno poslopje na trgu
obsega v pritličju obširno vežo, poštni urad, kuhinjo, dve prostorni
sobani in značno verando z vso potrebno opravo za gostilno; v I.
nadstropju lepo dvorano in 17 spalnic, vse dostojno in komfortabel
opravljeno ter posebno priležno v stanovanja letoviščarjem in turistom.

Za hišo so konjski in goveji hlevi in prostori za hrambo
vovoz, gospodarskega orodja, nova ledenica itd. Za temi poslopji
je obširna obzidana ograda, obsegajoča zelenjadni vrt in sadovnjak.
Pred verando obširno dvorišče, posebno pripravno za poletne vese-
lice, ob strani pokrito kegljišče. Pred hišo ob glavni cesti dično
urejen park.

Posestvo obsega 2 hektarja 29 arov oranja, 2 hektarja 92
arov travnikov, 75 arov vrta in 14 arov 69 m² stavbišča ter je na
prodaj z vsemi živimi in mrtvimi pritliklinami po spodobni ceni in
jako ugodnih plačilnih pogojih.

Gostilna, katero obiskuje od nekdanj najodličnejša gospoda, je
glede svojih prostorov in vse svoje oprave v popolnem redu.

Za natančnejša pojasnila se je obrniti neposredno do podpisane
lastnice ali pa do g. Ernesta Klavžarja v Gorici, ulica Moreli št. 8.

V Bovcu, oktobra 1904.

Miroslava Sorč.

Sprejema

hranilne vloge

katere obrestuje po
4 1/2% polumesečno; ne-
vzdignene obrestipripi-
suje konec leta k glav-
nici. Rentni davek pla-
čuje posojilnica sama.

Posojila

udom na osebni kredit po
6% in na vknjižbo po 5 1/2%

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

Gorica, ulica Vetturini 9.

C. kr. poštnohranilnični konto N. 851.292.

Sprejema

nove člane

z glavnimi in opravi-
lnimi deleži. Glavni do-
leži po 200 K, opravljeni
po 2 K. Otvarja članom
tekočo računo, katere
obrestuje po dogovoru.

Uradne ure

vsak dan od 8. ure zjutraj
pa do 1. ure popoldne.